

Elkšņu pagasta bibliotēkas 2020. gada darbības pārskats



1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Elkšņu pagasta bibliotēka (turpmāk tekstā - Bibliotēka) ir Viesītes novada Elkšņu pagasta pārvaldes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Bibliotēkas galvenie uzdevumi ir:

- Iekļauties tālākā sabiedrības informatizācijas procesā, kļūt par mūsdienīgu, visām vecuma grupām atbilstošu informācijas centru.
- Veicināt mūžizglītības funkciju un pašizglītošanās iespējas Bibliotēkā.
- Sekmēt pagasta kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu.
- Pilnveidot klientu apkalpošanu, sniegt konsultācijas informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā.
- Saglabāt interesi par iespieddarbiem, veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu.
- Attīstīt Bibliotēkas materiālo un tehnisko nodrošinājumu.

Elkšņu pagasta iedzīvotāju skaits uz 2020.gada 1. jūliju ir 451 iedzīvotājs. Bibliotēka apkalpo Elkšņu pagasta iedzīvotājus, dažādu nozaru speciālistus, izglītības un kultūras darbiniekus. Pagastā ir kultūras nams ar 250 skatītāju vietām, vasarā kultūras pasākumi tiek rīkoti brīvdabas estrādē.

Pagasta teritorijā nav skolas, izglītības programmu realizē Viesītes vidusskola ar filiāli Rītes pagastā. Elkšņu pamatskola tika slēgta 2009. gadā. Nav arī pirmskolas izglītības iestādes.

Savu darbu Bibliotēka plāno pamatojoties uz izstrādātajiem Bibliotēkas darbību reglamentējošajiem un plānošanas dokumentiem, kas izstrādāti līdz 2022. gada periodam. Dokumenti publiski pieejami Viesītes novada pašvaldības mājas lapā sadaļā - Kultūra, kultūras iestādes.

Izmaiņas Bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Bibliotēka atkārtoti akreditēta 2018. gada 18. septembrī, LR Kultūras ministrijas akreditācijas apliecība Nr. 299B izsniegta 2018. gada 8. novembrī, piešķirot vietējās nozīmes bibliotēkas statusu.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	15080	14524	14177
Pašvaldības finansējums	15057	14524	13777
Citi ieņēmumi:	23		
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>	23		
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			400

Bibliotēkas izdevumi

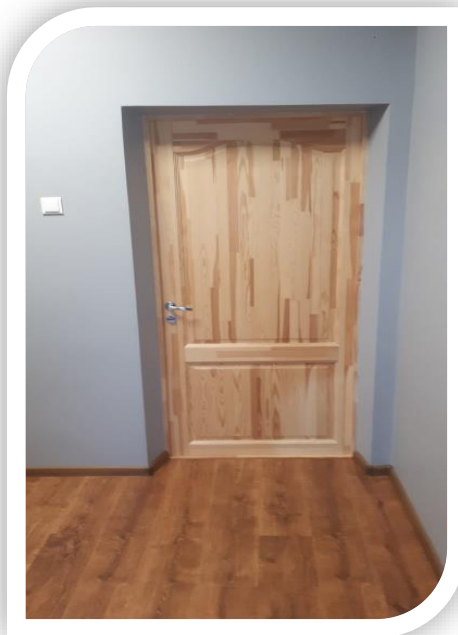
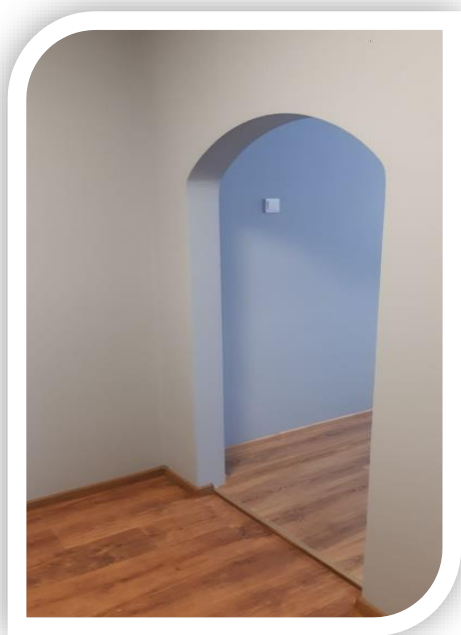
	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	15057	14524	13777
Darbinieku atalgojums (bruto)	7581	7285	7415
Krājuma komplektēšana	1202	1195	1160

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas ēka būvēta 1976.gadā, tās tehniskais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Bibliotēkas telpas atrodas vienā ēkā ar Elkšņu pagasta pārvaldi un kultūras namu. Grāmatas un datortehnika izvietota 3 telpās, ir 2 palīgtelpas. Telpu tehniskais stāvoklis vērtējams kā labs. Vienā no Bibliotēkas palīgtelpām, pārskata periodā tika veikts kosmētiskais remonts. 2021. gadā paredzēts nomainīt durvis uz abonementa telpu.

2020. gadā iegādāti 4 jauni grāmatu plaukti.

2021. gadā paredzēts iegādāties jaunu datortehnikas komplektu un norakstīt veco datortehniku.



4. Personāls

Izmaiņas personāla sastāvā pārskata periodā nav notikušas. Bibliotēkā strādā viena pilnas slodzes darbiniece. Amats – bibliotēkas vadītāja.

Profesionālās pilnveides pasākumi 2020.gadā:

- Seminārs “Korupcijas novēršana” (5 akadēmiskās stundas un 25 minūtes), apgūtās tēmas:
 - Korupcijas cēloņi – sekas. Korupcijas novēršanas un apkarošanas tiesiskie aspekti.
 - Trauksmes celšanas likuma prasības, to pielietošanas praktiskie aspekti.
 - Interesu konflikts, tā iedalījuma veidi (finansiālais, nefinansiālais). Interesu konflikta novēršanas tiesiskie aspekti.
- JGB rīkoti profesionālās pilnveides semināri.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka nodrošina lietotājiem informacionālos pakalpojumus gan tradicionālā veidā, gan izmantojot informācijas tehnoloģijas. Bibliotēkas pakalpojumos ietilpst:

- Nodrošināt brīvu pieejamību grāmatu krājumam, preses izdevumiem un novadpētniecības materiāliem.
- Piekļuvi bezmaksas un bezvadu internetam WiFi.
- Bezmaksas pieeja datubāzēm – www.letonika.lv, www.news.lv, www.filmas.lv
- Informācijai par krājumu BIS ALISE.
- SBA pakalpojumi.
- E – grāmatu Bibliotēkas pakalpojumi.
- Izstādes un pasākumi.

Bibliotēkas pamatrādītāji

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	109	103	106	+2,9%
<i>t. sk. bērni</i>	23	21	15	-28,6%
Bibliotēkas apmeklējums	2357	2339	2302	-1,58%
<i>t. sk. bērni</i>	283	306	249	-18,6%
Virtuālais apmeklējums		50	63	+26%
Izsniegums kopā	4829	3638	3369	-7,4%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2546	1831	1619	-11,6%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2283	1807	1750	-3,2%
<i>t. sk. bērniem</i>	368	273	185	-32,2%
Bibliotēkārāis aptvērumš % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	23,19	22,49	23,50	+4,5%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	41,07	39,62	26,78	-32,4%
Iedzīvotāju skaits	470	458	451	-1,5%

Lasītāju sadalījums pa dzimšanas gadiem

Skaitis kopā	1-18	19-40	41-60	61-80	81-
106	15	21	37	27	5

Lasītāji pēc lasītāju kategorijām

Skaitis kopā	Bērni	Skolēni 1-9kl.	Vidusskolēni	Strādājošie	Pensionāri	Nestrādājošie	Citi
106	3	7	5	32	24	24	11

E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati

Gads	E-grāmatu bibliotēkas lasītāju skaits
2019	3
2020	3

Bibliotēkas darbs, Covid – 19 radītās krīzes ietekmē, nebija viegls, daudzi plānotie pasākumi netika realizēti. Ievērojot visus drošības pasākumus bibliotekārie pakalpojumi pārsvarā tika sniegti klātienē. Lai gan IT iespējas ir lielas un ļauj cilvēkiem pasūtīt, rezervēt un lasīt grāmatas attālināti, tomēr jāatzīst, ka lasītājiem labāk patīk atnākt uz Bibliotēku klātienē un izvēlēties sev atbilstošo literatūru, un apskatīties Bibliotēkā izvietotās plaukta izstādes.

Bibliotēkai ir svarīgs lasītāju viedoklis, tāpēc ir izstādītas aptaujas anketas un ierīkota Lasītāju atsauksmju un ierosinājumu burtnīca, tiek veikta arī mutiska aptauja. Analizējot iegūto informāciju ir iespējams uzzināt Bibliotēkas lietotāju vēlmes gan par vēlamo darba laiku, gan kādus iespieddarbus un periodiskos izdevumus vēlas lasītāji, viņu domas par izstādēm un pasākumiem.

Bibliotēkai nav ārējas apkalpošanas punktu.

Bibliotekārie pakalpojumi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām tiek nodrošināti grāmatas nogādājot dzīves vietā.

Autorizētie lietotāji

Autorizēti lietotāji (2018)	Autorizēti lietotāji (2019)	Autorizēti lietotāji (2020)	% salīdzinot ar iepr. gadu
17	18	20	+11,1%

SBA rādītāji

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	122	137	26
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits			

6. Krājums

Bibliotēkai ir izstrādāts krājuma komplektēšanas politikas dokuments 2018. - 2020. gadam. Pamatā Bibliotēkas krājums tiek komplektēts latviešu valodā un vienā eksemplārā.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

	2018	2019	2020
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1202	1195	1160
<i>t. sk. grāmatām</i>	749	750	710
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	118	96	65
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	453	445	450
Finansējums krājumam uz 1 iedz.skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,55	2,61	2,57

Bibliotēkas krājums 100% atspoguļots Jēkabpils reģiona kopkatalogā, pilnībā automatizēta Bibliotēkas procesu norise uzsākta 2018. gadā.

Pārskata periodā Bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) nav veikta, tā tika veikta 2017. gadā.

Grāmatu krājums papildināts ar 127 jaunām grāmatām. Valdības atbalstītās, KM izstrādātās un LNB realizētās vērtīgo grāmatu iepirkuma programmas publiskajām Bibliotēkām rezultātā, Bibliotēka saņēma 47 jaunieguvumus 400,15 EUR vērtībā. Pārsvarā tā ir mākslinieciski augstvērtīga daiļliteratūra, bērnu un nozaru literatūra. Pārskata periodā pieprasīti bija latviešu autoru oriģināldarbi, tulkotā daiļliteratūra, kā arī nozaru literatūra. Pieprasītāko grāmatu apriti palēnina nepieciešamība tās likt 72 stundu karantīnā. Grāmatu iegādē bibliotēkām ir izveidojusies laba sadarbība ar SIA "Virja", šie pakalpojumi ir ērti un finansiāli izdevīgi.

2020. gadā abonēti 10 nosaukumu žurnāli, Jēkabpils reģiona laikraksts Brīvā Daugava. Lasītājiem pieejams Viesītes novada pašvaldības informatīvais izdevums Viesītes Novada Vēstis gan papīra formātā, gan elektroniski.

Nepieciešams palielināt krājuma komplektēšanai paredzētos līdzekļus.

Krājuma rādītāji

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi kopā	372	418	402
<i>t. sk. grāmatas</i>	105	92	127
<i>t.sk. periodika</i>	267	326	275
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	38	47	49
<i>t. sk. bērniem</i>	18	18	25
<i>t.sk. nozaru literatūra(grāmatas)</i>	29	7	10
Izslēgtie dokumenti	515	298	-
Krājuma kopskaits	3800	3920	4322
Grāmatu krājuma apgrozība	0,79	0,55	0,47
Periodisko izdevumu apgrozība	4,00	3,07	2,03

Bibliotēkas lietotājiem pieejama datubāze

- www.letonika.lv (ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)
- www.news.lv

Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums

Datubāze	2018	2019	2020
Letonika	88	65	24
News	67	154	42

Covid -19 pandēmijas laiks ir ieviesis bibliotēkas apmeklētājiem dažādus ierobežojumus, taču cilvēki ir saprotoši un cenšas ievērot valstī noteiktos epidemioloģiskos noteikumus. Līdz ar to, arī datubāzu izmantošana bija diezgan problemātiska, abu datubāzu skatījumu skaits ir samazinājies.

Regulāri tiek strādāts ar bibliotēkas parādniekiem, sūtot atgādinājumus e- pastos, zvanot vai mutiski satiekoties klātienē. Rezultatīvākais veids kā atgūt grāmatas ir telefoniskās sarunas.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bibliotēkā ir izveidota atbilstoši aprīkota, vizuāli pievilcīga zona bērniem un jauniešiem. Mazajiem lasītājiem ir pieejamas galda spēles, puzzle, krāsu zīmuli un mīksts rotaļlietas, ko viņi

arī, labprāt, izmanto. Bērniem paredzētais grāmatu krājums ir jauns un estētiski noformēts. Pārskata periodā iegādātas 25 jaunas bērnu grāmatas par 165 EUR.

Ar katru gadu bērnu skaits samazinās, maz bērnu ir sākumskolas vecumā, kad parasti Bibliotēka tiek apmeklēta visvairāk. Ar bērniem daudz tiek strādāts individuāli, stāstot par Bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem, literatūru un datu bāzēm.

Sadarbības ar izglītības iestādēm nav, jo Elkšņu pamatskola 2009. gadā tika likvidēta. Bibliotēkas sadarbības partneri pasākumu rīkošanā bērniem ir Elkšņu pagasta pārvalde un kultūras nams.



8. Novadpētniecība

Galvenie novadpētniecības darba virzieni ir saistīti ar pagasta vēstures, kultūrvēsturisko objektu izpēti, materiālu vākšanu un popularizēšanu. Novadpētniecības krājums tiek veidots no grāmatām, publicētajiem materiāliem presē, iedzīvotāju atmiņu pierakstiem un fotogrāfijām. Ir izveidotas tematiskas mapes par pagasta vēsturi, ievērojamiem cilvēkiem, mājvietām un notikumiem pagastā. Izgatavotas un noformētas 4 planšetes par novadnieku sarakstītajām grāmatām. Izveidots novadpētniecības stūrītis – Kārlis Lazdiņš un viņa dzīves devums Elkšņu pusei, un Elkšņu skola audzēkņu atmiņas. Par nopelniem izglītības un kultūras veicināšanā K. Lazdiņš 1936. gadā apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni. Saglabāti visi Elkšņu Vēstis numuri un Viesītes novada pašvaldības informatīvais izdevums Viesītes Novada Vēstis.

Novadpētniecības materiāli tiek popularizēti izstādēs un ir brīvi pieejami lasītājiem. Jaunieši šos materiālus izmanto rakstot zinātniski pētnieciskos darbus. Informācija tika meklēta par fotogrāfijas vēsturi, M. Balceru, V. Lukstenieku un izglītības iestādēm novadā.



9. Publicitāte

Informācija bibliotēkas lietotājiem par bibliotēku un tās pakalpojumiem pieejama:

- Viesītes novada pašvaldības mājas lapā, www.viesite.lv
- Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā www.jgb.lv
- Latvijas bibliotēku portālā www.biblioteka.lv
- Sociālajos mēdijos - facebook.com

Informācija tiek atjaunota regulāri pēc vajadzības un datu maiņas. Ar jaunāko informāciju iespējams iepazīties informācijas stendā, kur informācija tiek regulāri papildināta, kā arī vietējā presē. 2017. gadā ir uzstādīta norāde apdzīvotā vietā uz Bibliotēku, 2018. gadā nomainīta jauna izkārtne pie Bibliotēkas.

10. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkas sadarbības partneri ir:

- Viesītes novada pašvaldība – finansiālo jautājumu risināšana, budžeta izstrāde, dokumentācijas izstrāde, saskaņošana un apstiprināšana.
- Elkšņu pagasta pārvalde – saimniecisko jautājumu risināšana, kultūras pasākumu organizatorisko jautājumu risināšana.
- Elkšņu kultūras nams – kopīgu pasākumu izstrāde un organizēšana.
- Jēkabpils Galvenā bibliotēka – metodiskās konsultācijas, semināri, pieredzes apmaiņas pasākumi, SBA.
- Viesītes bibliotēka un pārējās novada bibliotēkas – pieredzes apmaiņas pasākumi, SBA grāmatu apmaiņa, pasākumu kopīga organizēšana un apmeklēšana.

Pielikumi

Lasītāko grāmatu tops – 10 lasītākās grāmatas Elkšņu pagasta bibliotēkā 2020. gadā.

1. I.Freimane – Kafija diviem
2. L.Gārdnere – Aiz slēgtām durvīm
3. Dz.Šulce – Suņu kalns
4. E.Solomone – Kur laime mīt
5. M.Zīle – Svešu tēvu grēki
6. L.Šmite – Pilna upe
7. G.Kaziņa Pusnakts lilija
8. I.Pranka – Klusuma kliedziens
9. D.Judina – Cietāks par dimantu
10. I.Enģele – Pusnakts saules hronikas

Elkšņu pagasta bibliotēkas vadītāja Ingrīda Černaуска